

mejo gnojne vile v roke. Ponehali bodoje potem s svojim nezmiselnim kričanjem!

Povedati smo hoteli, da se danes vsem stanovom slabo godi. Izvzeti so le velekapitalistični akcionarji, visoki uradniki, ki zaslužijo za en podpis več nego kmet za pridelke enega oralna zemlja, visoki duhovniki, katerih dohodki gredo v stotisoče in ednaki srečneži. Ali s tem, da se pozna splošno bedo, še ni vse storjeno. Treba je preiskati vzroke te bede in te revščine, treba je pregledati, od kje prihaja vse to zlo! Pri tem pa se pride do zaključka, da je eden poglobitnejših vzrokov gospodarskega nazadovanja in splošne revščine — klerikalizem. Kako to pride, kako deluje in nastopa klerikalizem, povedali bodemo v nadaljnih oddelkih teh naših člankov!

(Naprej prihodnjic.)

V vsaki hiši lahko izostanejo, v velike neprijetnosti pralnega dneva, ako se namoči perilo že na predvečer s pralnim praškom ki popolnoma izloči vso nesnago.

Pralni prašek je predmet zaupanja, kajti lahko je ponarejen in težko je ponaredu dognati.

Ako kupite izdelek tvrdke, katera Vam za pristnost jamči, tedaj bodele gotovo prejele zanesljivo pralno sredstvo. Ponarejeni pralni praški (prah iz mila) sicer tudi dobro čistijo, a uničijo v kratkem času vsako perilo. Najboljši in najzanesljivejši pralni prašek je vsakakor

Schichtov pralni ekstrakt „Ženska hvala“.

Novice.

Današnja številka ima zopet 4 strani priloge in šteje torej skupaj 12 strani ter več slik.

Naš koledar za l. 1912 je torej izšel in se bode začel s prihodnjo nedeljo dne 29. oktobra prodajati. Cena mu je kakor vedno le 60 vinarjev, s poštnino pa 10 vinarjev več. Tudi letos velja določba, da dobi en koledar zastoj, kdor jih naroči ali kupi 10. — Naš koledar obsega letos 144 strani. Na teh je 17 lepih, krasnih slik iz haložanskih vinogradov. Od slik nam omenimo le: vinograde v Janževem vrhu, v Turškem vrhu, v Podlehniku, v Gorencih, v Lipovcih itd.; nadalje travnike v Podlehniku, plemsko živino istotam, krasni paviljon štajerske šparkase na I. intern. lovski razstavi na Dunaju l. 1910 itd. itd. Mislimo da bodejo te krasne slike vsacega čitatelja močno razveselile. Kar se tiče vsebine letošnjega našega koledarja, omenimo naj sledeče. Koledar obsega: 1. Leto 1912. — 2. Deželni patroni. — 3. Cesarska rodbina. — 4. Avstro-ogrške deželne barve. — 5. Vladarji v Evropi. — 6. Kalendarj (s potrebnimi zapisniki itd.). — 7. „V leto 1912!“ (uvodne besede). — 8. „Fantje, fant“ (povest, spisal Karl Linhart). — 9. „Na planini ni greha“... (povest, spisal Peter Rosegger).

— 10. „Avstrijska mesta“. — 11. „Država kot gospodar“ (po „Landbote“). — 12. „Kašmirjev šal“ (povest; spisal Hans Lassmann). — 13. „Produkcija zlata in srebra na Avstrijskem“. — 14. „Filozofija“ (povest; spisal Peter Rosegger). — 15. „Novoletna noč nesrečneža“ (spisal J. P. F. Richter). — 16. „Obdačenje v Avstriji“. — 17. „Po suši“ (gospodarski članek; spisal Vičanski Škerlec). — 18. „Gospodarske drobtinice“. — 19. „Kloštrina Avstrijskem“. — 20. „Ura bije“... (pesen; spisal K. Linhart). — 21. „Gigia“ (povest; spisal K. Linhart). — 22. „Vojne mornarice“. — 23. „Štajerska“ (pesen); — 24. „Začarani kotelj“ (stajropanska pravljica); — 25. „Od solnca“ (spisal Dr. Artur Krause); — 26. „V snežnem viharju“ (rusko spisal Puškin); — 27. „Čudežno spanje“ (spisal T. pl. Altwallstätt); — 28. „Svetnica“ (povest; spisal Jos. Stutzin); — 29. „Katero gospodarstvo se lahko imenuje umno in zato napredno“ (spisal V. Holz); — 30. „Neviden“ (povestica; po spisu dr. Hilda). — 31. „Zopet nekaj napredne pridige“ (spisal „Štajerčevi“ Pratikar); — 32. „Naše gorice“; — 33. „Zanimive vesti“; — 34. „Sejmi“ (na Štajerskem in Koroškem ter važnejši v sosednih deželah); — 35. „Poštne določbe“ itd. itd. Naši čitatelji razvidijo iz tega, da je koledar letos izredno bogate vsebine in da je gotovo malenkostne svoje cene vreden! Posežite torej po edinem naprednemu koledarju! Naročite se hitro, dokler zaloga ni razprodana!

Vinska trgatve je večinoma končana, sod za sodom se pelje po cestah v mesta in na kolodvore. Bila je zadovoljliva, letošnja trgatve. Čeprav v mnogih goricah iz teh ali onih razlogov niso toliko pridelali, kakor bi bilo želeli in pričakovati, se vendar lahko reče, da je letošnja trgatve srednje-dobra in da je mošta dovolj. Na vsak način pa je letošnja kapljica imenitna. V kolikor so doslej mošt po raznih vinogradniških pokrajinah merili, se lahko reče, da je povsod vsebina sladkorja izvenredno visoka. Vino bode torej izborno. Vsled tega tudi cene niso padle. Letošnji pridelek ima dobro ceno in ga bodejo kmetje prav lahko prodali. Prav mnogo vina so razne kmetijske zadruge nakupile. Kakor že omenjeno, nakupuje vinogradniška zadruga v Ptujju še vedno vino po najvišjih cenah. Tudi tujih, večidel nemških kupcev je že mnogo prišlo. Zanimivo je, kako znajo zdaj tudi najzagriženejši prvaki nakrat lepo nemško govoriti in kako pozabijo nakrat na nekdanje geslo: Svoji k svojim! Ja, ja, časi se pač spreminjajo... Hvalimo Boga, da nam je dal vsaj v vinogradih dovolj dobrega pridelka!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Proti nemškim sodnikom na spodnjem Štajerskem je pričela zdaj divja gonja, ki so jo povzročili prvaki hujšakcem na ljubo nekateri ljudje. Mi se s to zadevo samo ob sebi ne bodedo pečali, kajti kar imajo Nemci med se-

boj, to bodejo že brez nas dokončali. Dotaknemo torej stvar le v toliko, v kolikor se tiče naših razmer in v kolikor ima vpliva na slovensko prebivalstvo Spodnje-Stajerske. Neki nemški posameznik imel je namreč vsled svoje nepremišljenosti smolo pred sodnijo in — zabavlja zdaj čez sodnike. Prvaški listi pa so porabili to stvar in so pričeli svoje nesramne napade na sodnike ponavljati. Odlikuje se v tem oziru ptujski advokat dr. Brumen, ki najbedastejša članke po ljubljanskih cunjah objavlja. Ta drugače do skrajnosti smešni dr. Brumen pozabi pri temu na tri stvari: 1) pozabi, da je svoje bedaste članke že najmanj desetkrat prežvekel in da njegove neumne laži vsled tega ne pomenijo ničesar novega; — 2) pozabi, da pri njegovih napadih vsakdo vè, kam pes taco moli; Brumen je bil že tolikokrat zaradi svoje juridične impotence, svoje duševne kratkovidnosti in svoje prvaške predrznosti občutno kaznovan, on je že tolikokrat v svojih neumnih tožbah pogorel, njemu so morali sodniki že tolikokrat 2 in 3 krat previsoke ekspenzarske račune črtati ter dvakratne njegove račune (slovenskim kmetom!) razveljaviti, da ni čuda, ako temu ober-juristu noben pastir več tožbe ne zaupa; — in 3) pozabi ta dr. Brumen, da je sodnik o značeni denuncijant in da mora torej jezik držati, kakor je to obljubil, ko je pri Nemcih fehtaril, da so ga resili zasluženega zapora... Pa tudi klerikalni poštenjak dr. Benkovič se nekaj ujeta in psuje sodnike. Možicelj je Brumenu v vsakem oziru podoben. Zaradi svojega predolgega jezika jih je ta veliki „Slovenec“ že od Slovencev samih s pasjim bičem dobil. Pa menda še nima dovolj... Tema dvema gospodoma povemo enkrat za vselej, da naj molčita, ker sta zadnja dva, ki bi imela glede sodnikov jezik obrniti! Klerikalni listi so sami pred par meseci izjavili, da jim je ljubi nemški sodnik nego slovensko liberalni, ker smatrajo nemškega za bolj objektivnega in nadstrankarskega nego liberalne prvaške zagrižence. Danes pa naj bi en Benkovič jeziček brusil? Ej prvaki, bili smo v zadnjem času premili in predobri in treba bode, da vzamemo zopet enkrat ojtrestejšo krtačo!

II. razstava učeniških del v Ptujju se je otvorila preteklo nedeljo v veliki dvorani ptujске kazine. Dvorana je bila polna občinstva, ki je takoj zanimive razstavljene predmete pridnih učencev ogledovalo. Med slavnostno otvoritvijo svirala je ptujska deška godba. Razstavo otvoril je načelnik zveze zdruag g. K. Nikola s pristrčnimi besedami. Povdarjal je veliki pomen obrtništva za gospodarstvo domovine in pomen izobrazbe dobrega ter zvestega rokodelskega naraščaja. Pozdravil je zlasti protektorja razstave, župana in poslanca Jos. Ornič, nadalje uradnega vodjo okrajnega glavarstva dr. Netoliczka, prošta veleč. g. Fleck, zastopnike oficirskega kôra, inštituta za pospeševanje obrti v Gradcu, trgovske in obrtniške zbornice, predstojništva raznih obrtnih zdruag itd. Na koncu pa prinesel je govornik trikratni „hoch“ cesarju Franc Jožefu I., kateremu je sledilo sviranje cesarske pesni. — Potem je govoril protektor, župan Jos. Ornič. V dolgem in imenitnem govoru je dokazal iz preteklosti in sedanjosti, da sta obrtniški ter kmetijski stan temelj države in da brez teh stanov ni gospodarskega napredka. Govornik je potem označil potrebno samopomoč srednjih stanov, ki se mora brigati tudi za izborni naraščaj. Ob velikem odobravanju končal je svoj krasni govor. — Nadalje so še govorili zastopnik zavoda za pospeševanje obrtnije potovalni učitelj g. Eder in vodja okrajnega glavarstva g. dr. Netoliczka. S tem je bila razstava otvorjena. Razstavne predmete, o katerih bodedo še govorili, se lahko celi teden ogleduje. Razstavljenih je okroglo 50 predmetov, ki dokazujejo vsi izredno spretnost učencev. Prihodnjo nedeljo bode zaključek razstave; ob tej priliki se bode tudi posameznim učencem odlikovanja podelilo. Razstava je dokaz, da se pametni obrtniki brigajo za napredek in za gospodarsko zboljšanje svojega položaja. In v tem zmislu jim čestitamo!

Nemško šolo v Peklju, prvo po pesniku Petru Rosegger imenovano, je torej vodstvo nemškega „Schulvereina“ urednicilo in preteklo nedeljo otvorilo. Svečanost je bila imenitna. Do-

Od vojske.

Predeleža slika kaže nam zanimivi prizor iz tripoličanskih bojev. Po končanem obstreljavanju mesta Tripolisa so se italijanski vojaki takoj izkrkali in so skušali mesto polagoma zavzeti. Na razvalinah turških fôröv pa se je zgodil slučaj, ki ga kaže naša slika. Zastopnik Nemčije konzul dr. Tilger podal se je namreč v imenu vseh tripoličanskih Evropejcev iz diplomatske uljudnosti v spremstvu dveh kavasov (domačih služabnikov) k Italijanom. Pred njim je korakal služabnik z belo zastavo kot znamenjem miru. Za njim pa služabnik z nemško zastavo. Konzul sam ni prišel v uniformi, marveč „po domače“ s slannikom in

Der deutsche Konsul auf dem Weg zu den Italienern

tropsko obleko. Dr. Tilger je zdaj zbolel in je Tripolis zapustil.